

Päevakava

8.30 – 9.00 KOV kriisiülesanded ja kriisireguleerimine
Tallinnas Munitsipaalpolitsei Ameti kriisivalmiduse sektori
juht Margo Irve

**9.00 – 11.00 Kriisitarkuse ABC (erinevad ohud, meie pere
kriisiplaan ja kodused varud, ohuteavitus, varjumine,
evakuatsioon, kerksuskeskus) – kriisimurdjad**

11.00 – 12.00 Erinevad grupidööd

Käitumine ohu korral?

Kriisijuhtimine Tallinnas

Margo Irve
Kriisivalmiduse sektori juht

Tallinna
Munitsipaalpolitsei Amet

KOV kriisiülesanded

- Kaugküttega varustamine
- Kohalike teede sõidetavus
- Veega varustamine ja kanalisatsiooni toimimise tagamine
- Evakuatsioonikohtade määramine ja kasutusele võtmine

Ootamatu äiksevihm tekitas Tallinna tänavatel uputuse
Õhtuleht

KOV kriisiülesanded

- Koduteenuse korraldamine
- Väljaspool kodu ööpäevaringse üldhooldusteenuse korraldamine
- Asendusteenuse korraldamine
- Turvakoduteenuse korraldamine
- Varjupaigateenuse korraldamine
- Vältimatu sotsiaalabi tagamine
- Toimetulekutoetuse maksmine
- Oma territooriumil viibivate isikute kriisiolukorras teavitamise tagamine

24/7 juhtimiskeskus

24/7 patrullid ja sisevalve

8 tugipunkti

load ja menetlus

24/7 kriisivalmidus

linna kriisijuhtimise süsteem

elutähtsad teenused

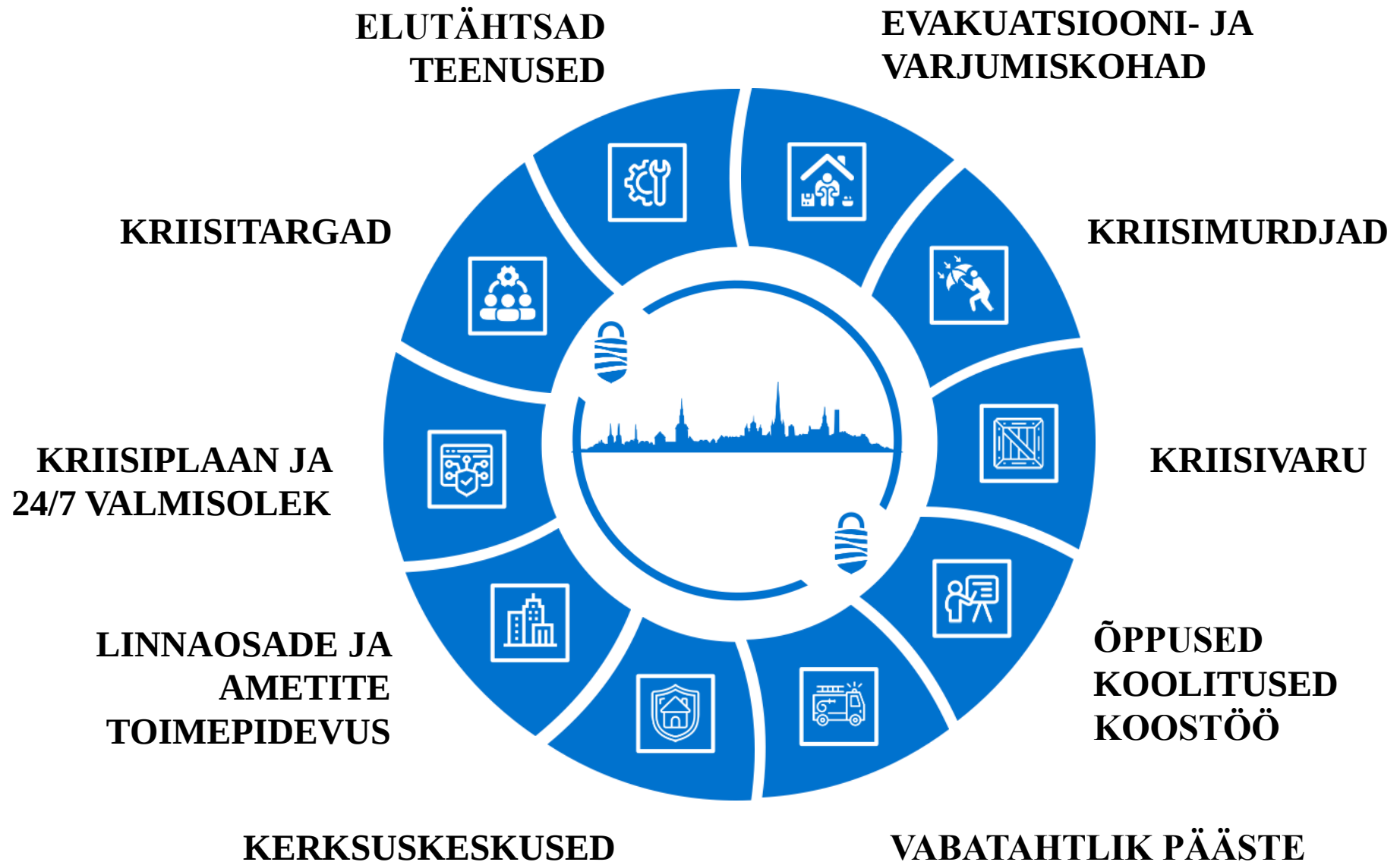

elanikkonnakaitse

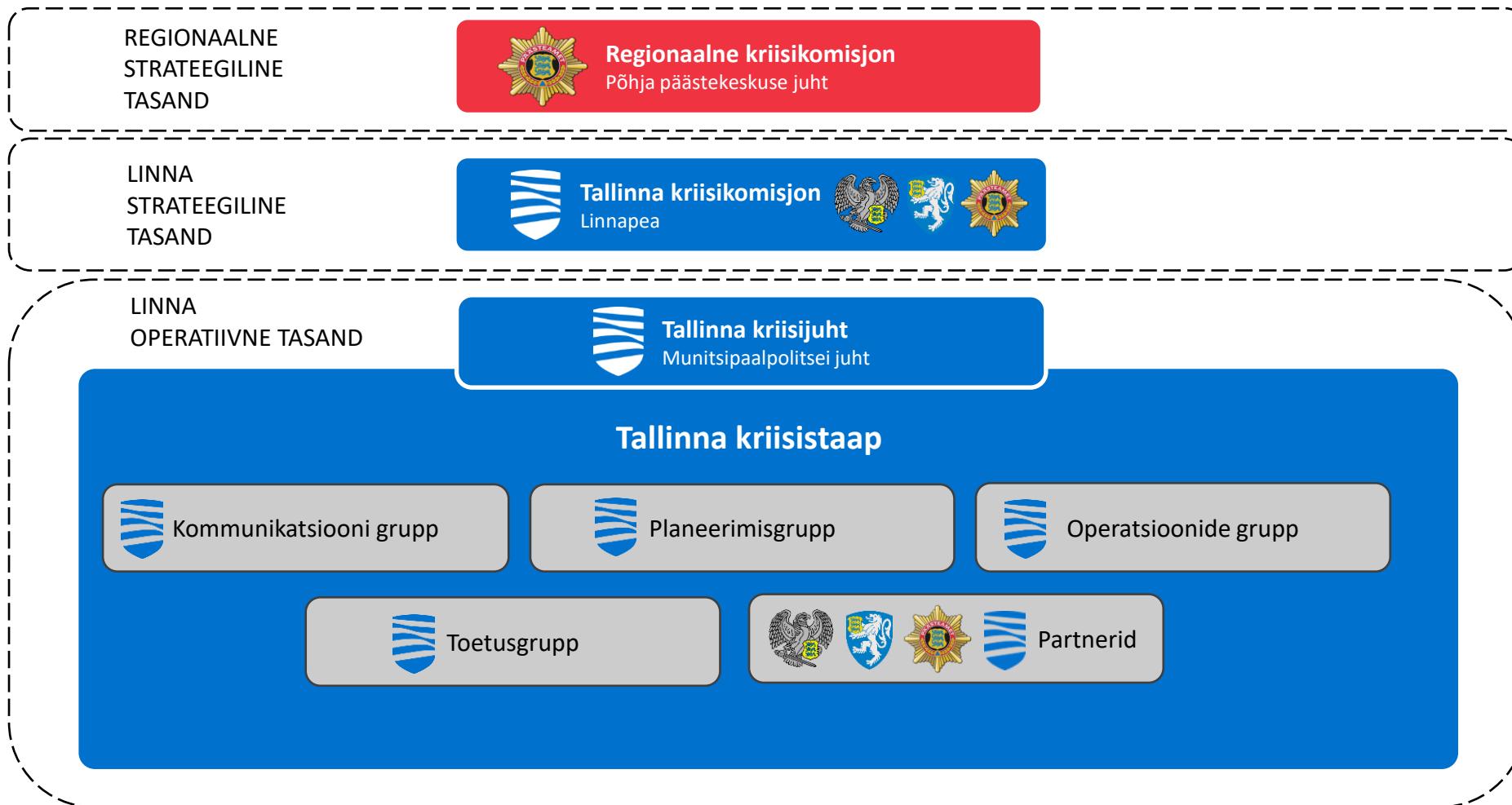

Tallinna
Munitsipaalpolitsei Amet

Tallinna kriisvalmidus

Tallinna kriisijuhtimise struktuur

Mis on kriis?

Kriisijuhtimine
Tallinnas

Kriisikommunikatsioon

Kriisimurdjad

Varjumine ja
evakuatsioon

Kerksuskeskused

Kriisivarud

Tere tulemast linnaorganisatsiooni töötajate kriisiks valmis lehele!

Kriisiks valmis! sisuleht on mõeldud Tallinna linna töötajatele, et pakkuda ülevaadet linna kriisijuhtimise süsteemist ja valmisolekust erinevateks kriisiolukordadeks. Lehelt leiad infot Tallinna kriisikomisjoni ja kriisistaabi ülesannetest ning nende rollist kriisi lahendamisel. Samuti tutvustatakse kriisikommunikatsiooni põhimõtteid ja seda, kuidas töötajatele ja elanikele kriisiolukorras infot jagatakse.

Elanikkonna kaitse avalik
veebileht www.tallinn.ee/kriisiennetus

Oleme üheskoos kriisideks valmis!

Kriisiks valmis! lehte haldab Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti kriisivalmiduse sektori peaspetsialist Sergo Kohal

- Tallinna elanikkonnakaitse avalik veebileht
- Loe ja jälgi kriisireguleerimisega seotud uudiseid

Kriisitarkuse ABC

Tallinn

Millest täna juttu tuleb?

- Mis on hädaolukord ja kriis?
Elanikkonnakaitse?
- Millised ohud võivad Sind kodus tabada?
Erinevad ohustenaariumid
- Kuidas saan hakkama elutähtsate teenuste katkemisel (elektrikatkestus, soojus-, kanalisatsiooni ja veevarude teenuse katkemine, sideteenuste katkemine)?
- Milline on minu kodune 7-päeva varu?
- Ohuteavitus
- Varjumine
- Evakuatsioon

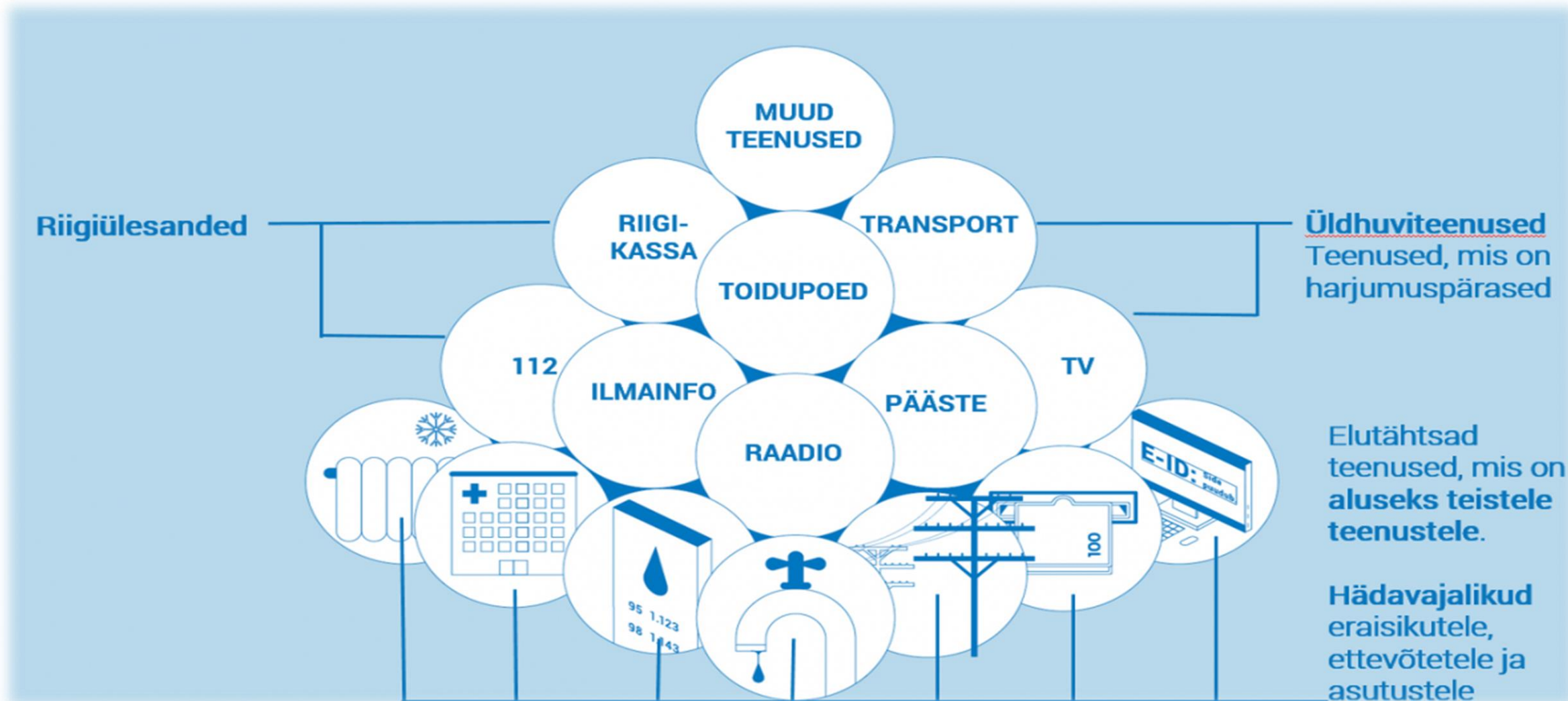
Mis on
oht/risk?
Mis on kriis?
Mis on
hädaolukord?

Kriisiks võib pidada olukordi, mille tagajärjel on inimeste harjumuslik elukorraldus häiritud. Kriis on olukord, mis nõuab muutmist ning võib esineda isiklikul või sotsiaalsel tasandil.

Hädaolukord on sündmus või sündmuste ahel või elutähtsa teenuse katkestus, mis ohustab paljude inimeste elu või tervist, põhjustab suure varalise kahju, suure keskkonnakahju või tõsiseid ja ulatuslikke häireid elutähtsa teenuse toimepidevuses ning mille lahendamiseks on vajalik mitme asutuse või nende kaasatud isikute kiire kooskõlastatud tegevus.

Mis on elutähtis teenus?

ülekaalukas mõju ühiskonna toimimisele ja mille katkemine **ohustab vahetult inimeste elu või tervist või teise elutähtsa teenuse toimimist e toimimist**

Mis on elanikkonnakaitse?

Elanikkonnakaitse on ühiskonna kõigi tasandite koostöös elluviidav meetmete süsteem, mille eesmärgiks on kaitsta elanikkonda erinevate hädaolukordade, kriiside ning sõjaliste konfliktide korral.

Elanikkonnakaitse aluseks on inimeste suutlikkus kriisi ajal ennast kuni abi saabumiseni ise kaitsta ja vajadusel üksteist aidata.

Elanikkonnakaitse

1) 7 päeva varu

2) info edastamine, üksteise abistamine, jne

3) elutähtsate teenuste toimepidevus (KOV taristud, haiglad, teed jne); info edastamine; evakuatsioon; varud; kerksuskeskused)

4) tagada elektri, side, toidu- ja esmatarbekütuse ning kaupade, sularaha kättesaadavus.

Inimene

Kogukond

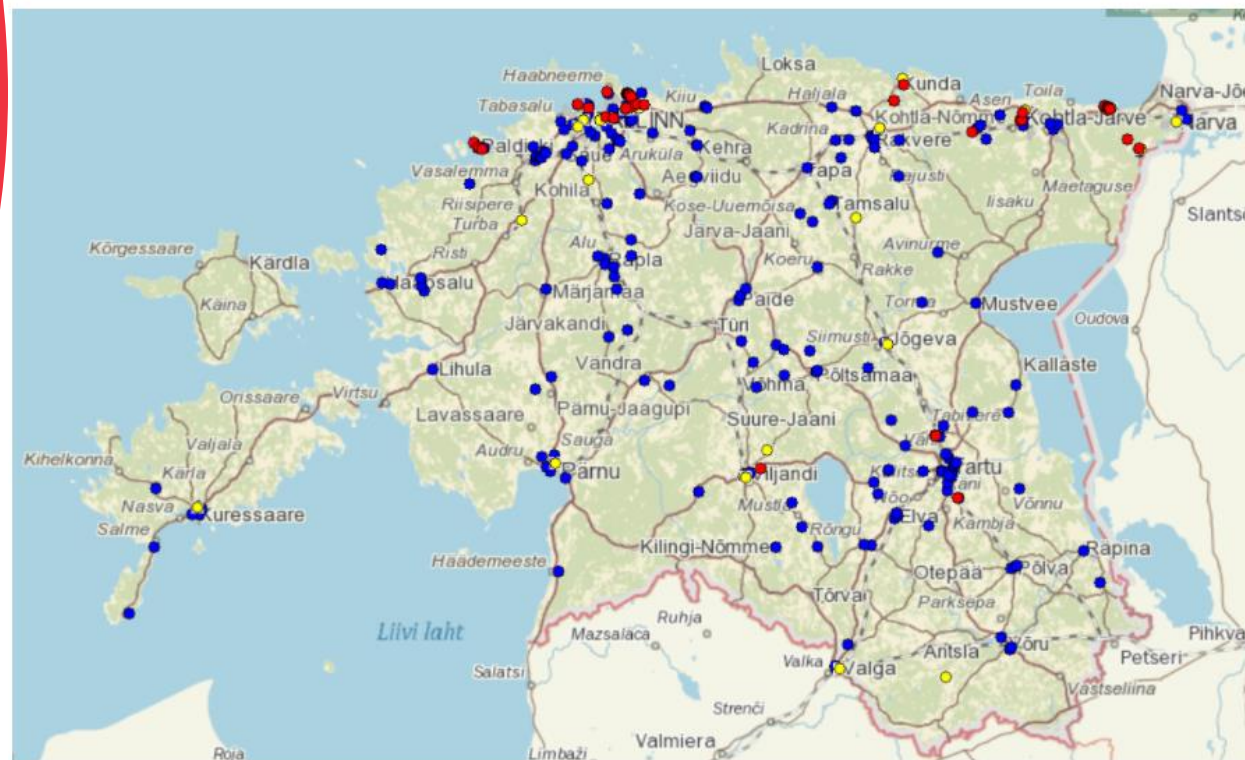
KOV

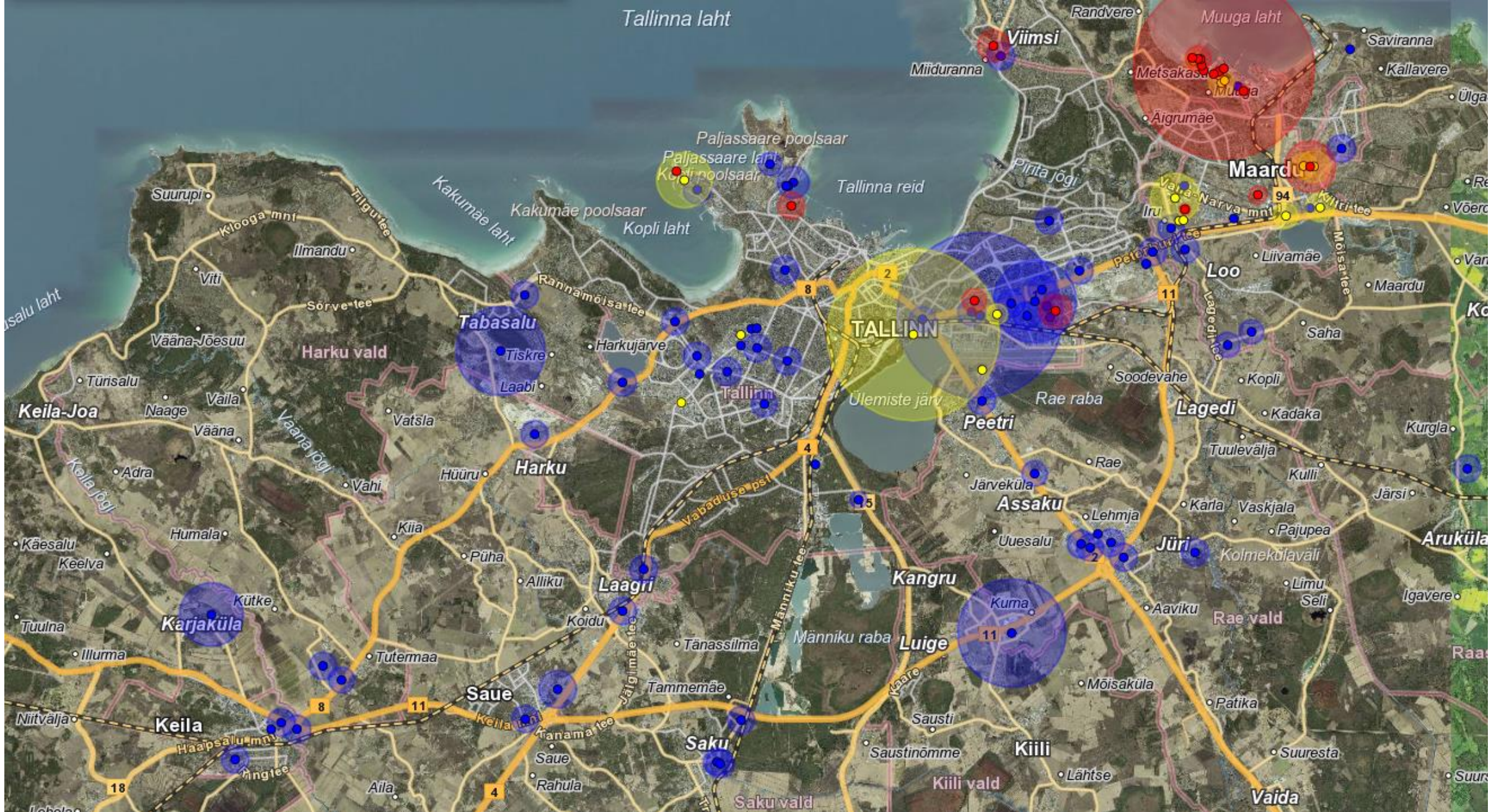
Riik

Miks ma pean valmis olema?

Suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete kaart.

Ohtlikud ettevõtted

Suur vihmasadu Tallinnas

FOTOD JA VIDEOD › Paduvihm pealinnas tekitas Järvevana tee tunnelis uputuse ja pani kaevuluugid hüppama ⁽¹⁾

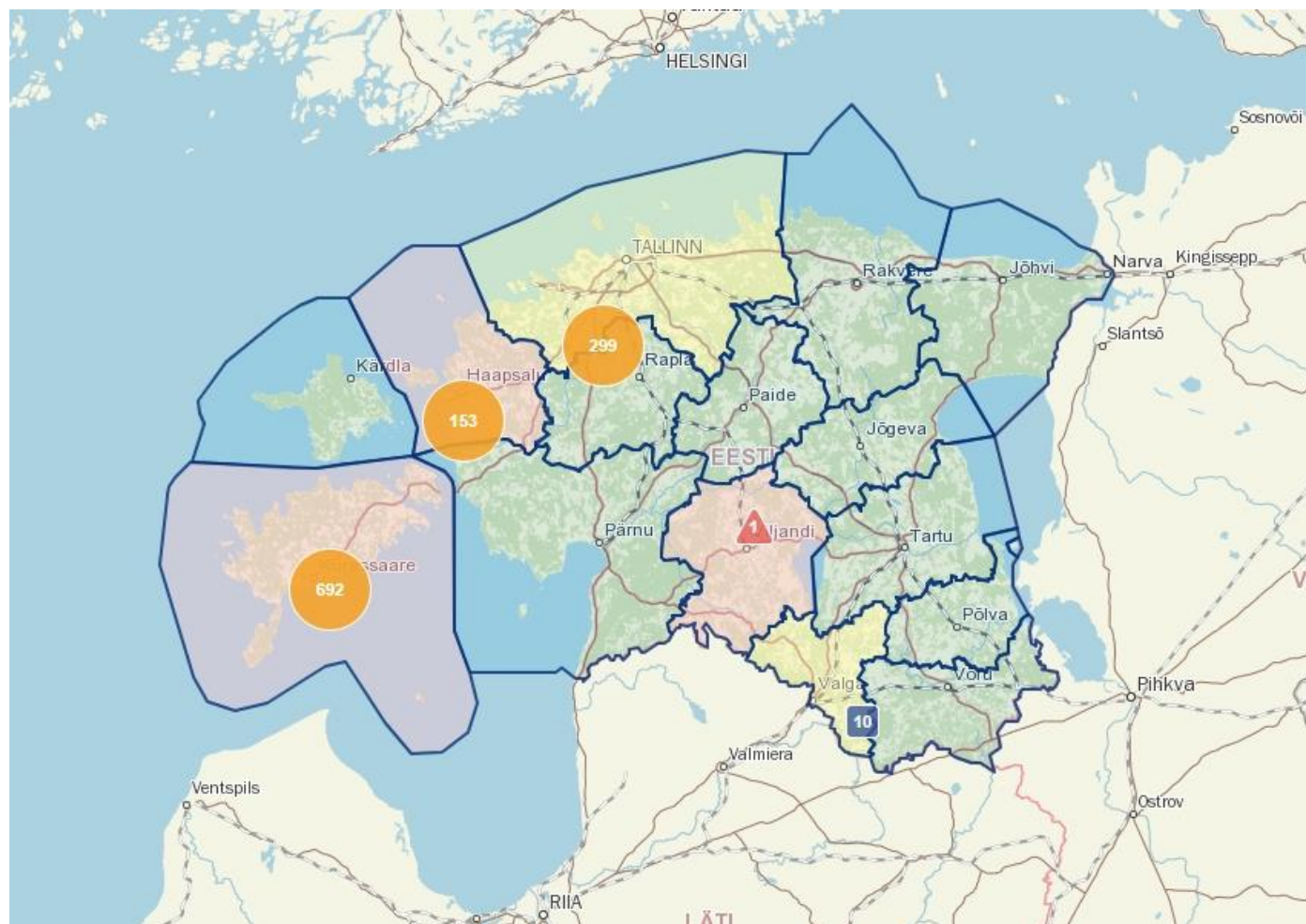

19 pilti

FOTOD › Liiklus Järvevana teel ja Reidi teel on üleujutuse tõttu ümber suunatud ⁽²⁾

Elektrikatkestus

**massirahutus
Tallinnas
(2007)**

Kaitseministeeriumi rünnak (2011)

Stroomi kollektor (2014)

Autor/allikas: Postimees/Scanpix

Foto: EeroVabamäg

Võimalikud riskid Eestis:

Elektrikatkestus

**Ohtlikud
ettevõtted**

**Ulatuslik
tulekahju**

Üleujutus

**Pikk kuuma- või
külmalaine
(torm)**

**Nakkushaiguste
epideemia**

**Lennu-, laeva-,
maantee- või
rongiõnnetus**

**Äkkrünnak
Massiline
korratus**

**Tuuma-, keemia-,
kiirgusõnnetus**

RIIGIKANTSELEI

**Plahvatus
Varing**

**Küberrünnak
Sidekatkestus**

Sõjaline rünnak

Erinevad ohud/riskid

- ranniku- või merereostus;
- vee- või kanalisatsioonikatkestus;
- kaugkütte katkestus;
- makseteenuse ja sularahateenuse häired;
- toidu-, ravimite- ja esmatarbekaupade kättesaadavuse katkumine;
- tervishoiu vältimatu abi kättesaadavuse katkumine.

PALUN MÕTLE OMA KODU PEALE!

**MILLISED OHUD/RISKID VÕIVAD SINU PERE JA KODU
OHUSTADA?**

MEIE PERE KRIISIPLAAN

Kriisi korral on OLULINE, et oleksid selleks hästi valmistunud – kodused varud on olemas ja kriisiolukordade võimalikud tegevusplaanid lähedastega läbi arutatud.

Järgmised küsimused aitavad Sul oma perega paremini kriisideks valmistuda:

- 1. Millised kriisiolukorrad võivad Sind sinu kodus ohustada?**
(tulekahju, torm, üleujutus, õhusaaste, jne)

- 2. Millised elutähtsad teenused võivad Sinu kodus katkeda?**
(elekter, vesi, kanalisatsioon, küte, telefoniside, jne)

Tallinna
Munitsipaalpolitsei Amet

- 3. Kuidas käitume kriisiolukorras?**
Millised on alternatiivsed lahendused hakkama saamiseks?

A. Kui kodus puudub elekter?

B. Kui kodus puudub vesi ja kanalisatsioon?

C. Kui kodus puudub küte?

VEENDU, ET KÕIK PERELIIKMED TEAKSID:

- 4. Kas ja kus on meie kriisivaru** (vt koduste varude meelespea)

Minu kodu ohud

- Erakordsed ilmastikuolud (torm, pakane)

- Elektrikatkestus

Veekatkestus

Kanaliseatsioonikatkestus

Puudub küte

Ei saa süüa teha

- Tulekahju
- Sõda
- Õhusaaste

RISKIVABA

Kontorid, puhkeruumid, söökla

TOIDUOHUTUSE MADAL RISK

Tootmine: tooraineladud, hooldus, energiatehaste ressursside ruumid

- Ohutusalane juhendamine
- Isikukaitsevahendid kohustuslikud

TOIDUOHUTUSE MADAL RISK

TOIDUOHUTUSE KESKINE RISK
Logistika

- Ohutusalane juhendamine
- Helkurvest/helkurriided ja turvajalatsid kohustuslikud

TOIDUOHUTUSE KESKINE RISK

Tootmine

- Ohutusalane juhendamine
- Isikukaitsevahendid kohustuslikud
- Müts ja habemekaitse kohustuslik
- Ehte kandmise keeld
- Lakitud küüned, kunstküüned ja kunstripsmete keeld
- Käte pesemise/desinfitseerimise kohustus

TOIDUOHUTUSE KÕRGE RISK

Tootmine: tundlike toodete villimine

- Ligipääs eriloal
- Täiendavad hügieeninõuded

PARKLA

- AUTO SISSEPÄÄS
- AUTO VÄLJAPÄÄS
- PARKIMISPLATS
- TÖÖTAJATE PÄÄSLA
- HOONE SISSEPÄÄS
- KOGUNEMISPUNKT
- SUITSETAMISE ALA
- TUALETT RUUM

SÕIDUTE

PIIRATUD TERRITOORIUM

- HELKURVEST
- TURVAJALATSID
- TÕÕRIIDED
- KATTEMÜTS
- KUULMISKAITSEMED

AMMONIAAGIOHT

SAKU ÕLLETEHAS ON OHTLIK ETTEVÕTE, MIS KÄITLUB AMMONIAAKI

Ammoniaagi õnnetuse korral võib tekkida otsene oht. Teie elule ja tervisele, kui Te asute ohu piirkonnas.

ÕNNETUSTE KORRAL:

Ammoniaagi õnnetuse korral käivitub sireen väravas ja töötajad peavad varjuma hoonetesse.

Ulatuslik elektrikatkestus

Millised „mugavused“ võivad kaduda?

- ✓ Valgus
- ✓ Soojus
- ✓ Veevarustus ja kanalisatsioon
- ✓ Võimalus poodidest kaupa ja ravimeid osta
- ✓ Kütust tankida
- ✓ Kasutada pangateenuseid
- ✓ Telekommunikatsioon
- ✓ Pangateenused
- ✓ Ei saa süüa valmistada

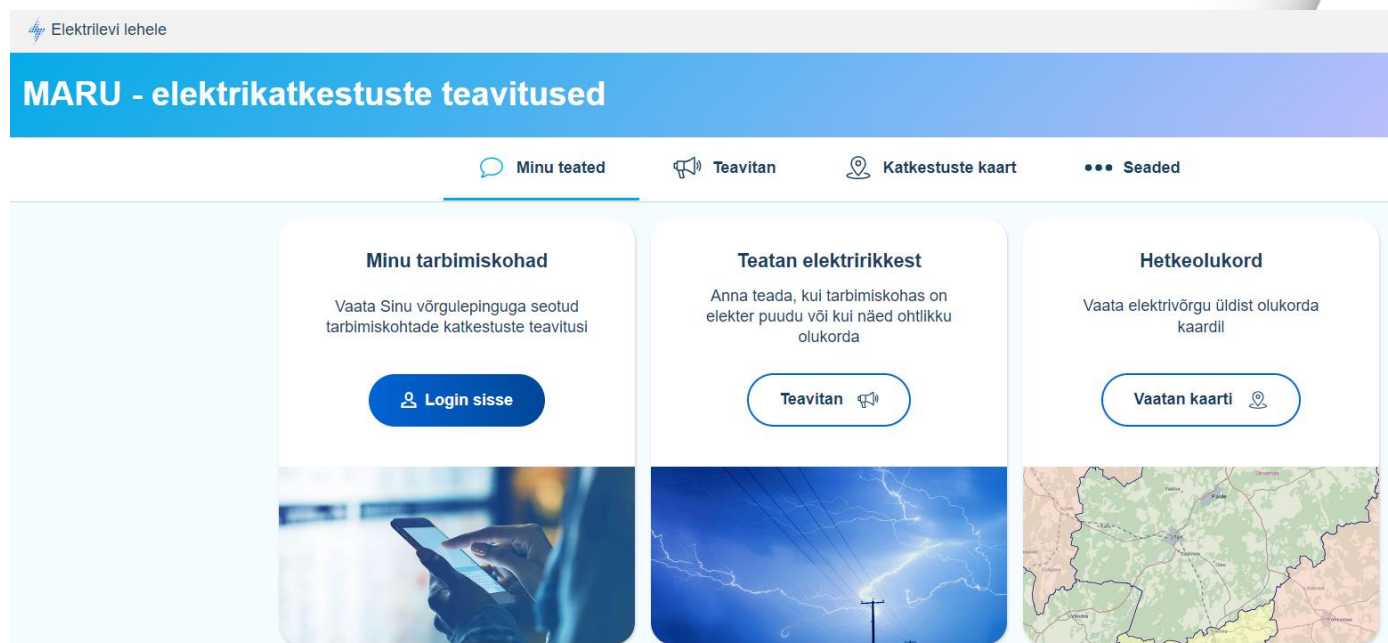
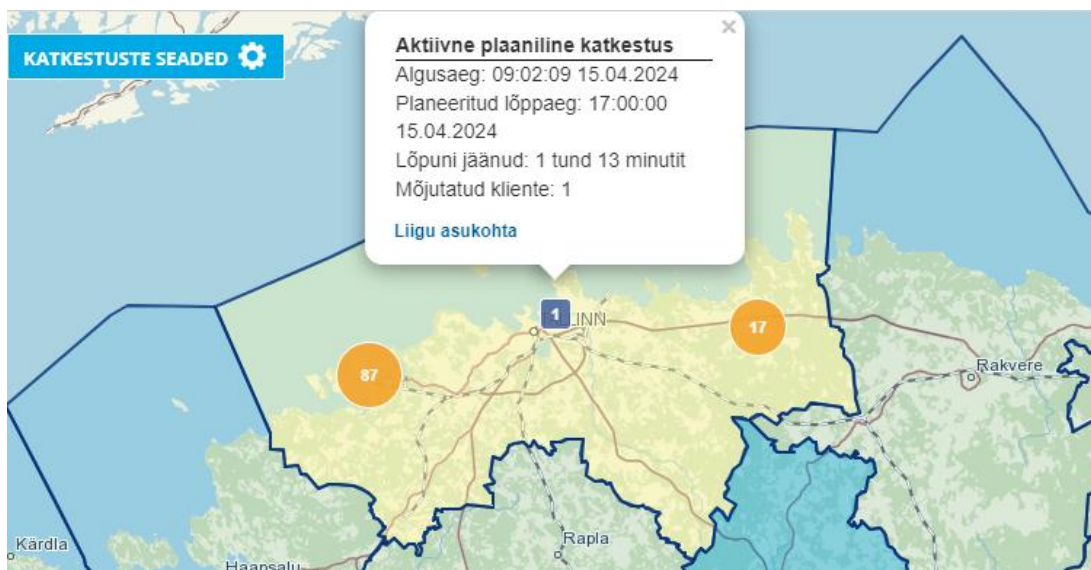

Kui Sul ei ole elektrit?

- Tee selgeks, millised teenused sõltuvad Sinu kodus elektrist? Kas tavapäraselt elektri abil töötavad **uksed ja väravad** on avatavad ka mehaaniliselt?
- Tee selgeks, kas sinu kodus on elektriseadmeid, mis on kriitilise tähtsusega ja vajavad eraldi reservtoiteallikat n: **valve- ja hoiatusüsteemid** katkematu toiteallikaga (UPS- seadmega).
- Tee kindlaks katkestuse ulatus (vaid sinu kodu või laiemalt).
- Lülita vajadusel **välja elektriseadmed**.
- Pikaajalise elektrikatkestuse korral liigu oma alternatiivpinnale (suvilasse, lähedaste juurde) või linnaosa valitsusse poole.

Pikaajalisem elektrikatkestus elumajades ja teistes hoonetes

- Elektrilevi on Eesti suurim jaotusvõrguettevõtte kattes elektrivõrguga 95% Eestimaast
- Elektrilevi kindlustab **elektri olemasolu, osutab elektrivõrguteenust, tagab elektrivõrgu arengu ja toimimise.**
- Madalpinge rikketeated saabuvad elektrilevi juhtimissüsteemi ja ilmuvad rikkekaardile ning **MARU rakendusse** (<https://maru.elektrilevi.ee/>). Klient saab katkestusest vastavasisulise SMS 10-15 min jooksul.

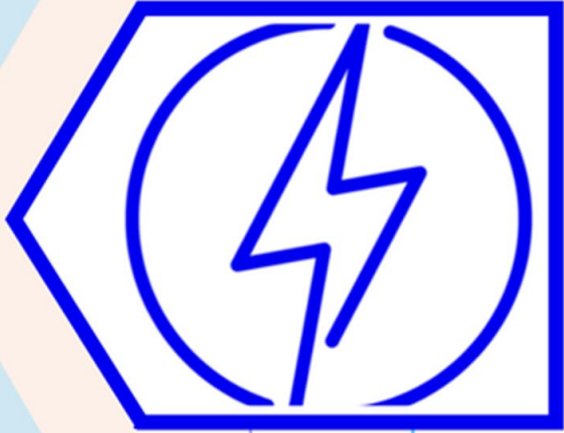
Katkenud veevarustus- Toomas

- AS Tallinna Vesi veega varustamise teenuse katkestuse laubatud aeg on 24 h.
- Iga üle 5 h kestva katkestuse puhul varustab AS Tallinna Vesi tarbijaid joogivee paakautodega.
- Tee selgeks kas veevarustus puudub täielikult või vesi ei jõua kõrgematele korrustele?
- Tallinna Vesi - 40 generaatoriga vastustatud pumplat.

**ELEKTRI
KATKESTUS**

30. mai kell 23:00
kuni
31. mai, kell 03:00

Vääna-Jõesuu külas

**VEEVARUSTUSE
KATKESTUS**

Tingitud elektri katkestusest

Kui Sul pole vett?

- Kui sõltud ühisveevärgist, uuri KOVist, kuidas on kriisi ajal tagatud elanike veevarustus?
- Tavaolukorras veesurve kuni 9 korruseni, üle 9-korruseliste tornhoonete osas tuleb omanikel soetada **autonoomsed rõhupumbad**.
- Hoia kodus **ühe nädala joogivaru**. Jälgi säilivusaega!
- Mõtle läbi **alternatiivsed vee saamise võimalused** (veekogud, kaevud, allikad, jne)
- **Koduloomade** alternatiivne veega varustamine (vihm, sulalumi)

Mida teha katkenud veevarustuse korral?

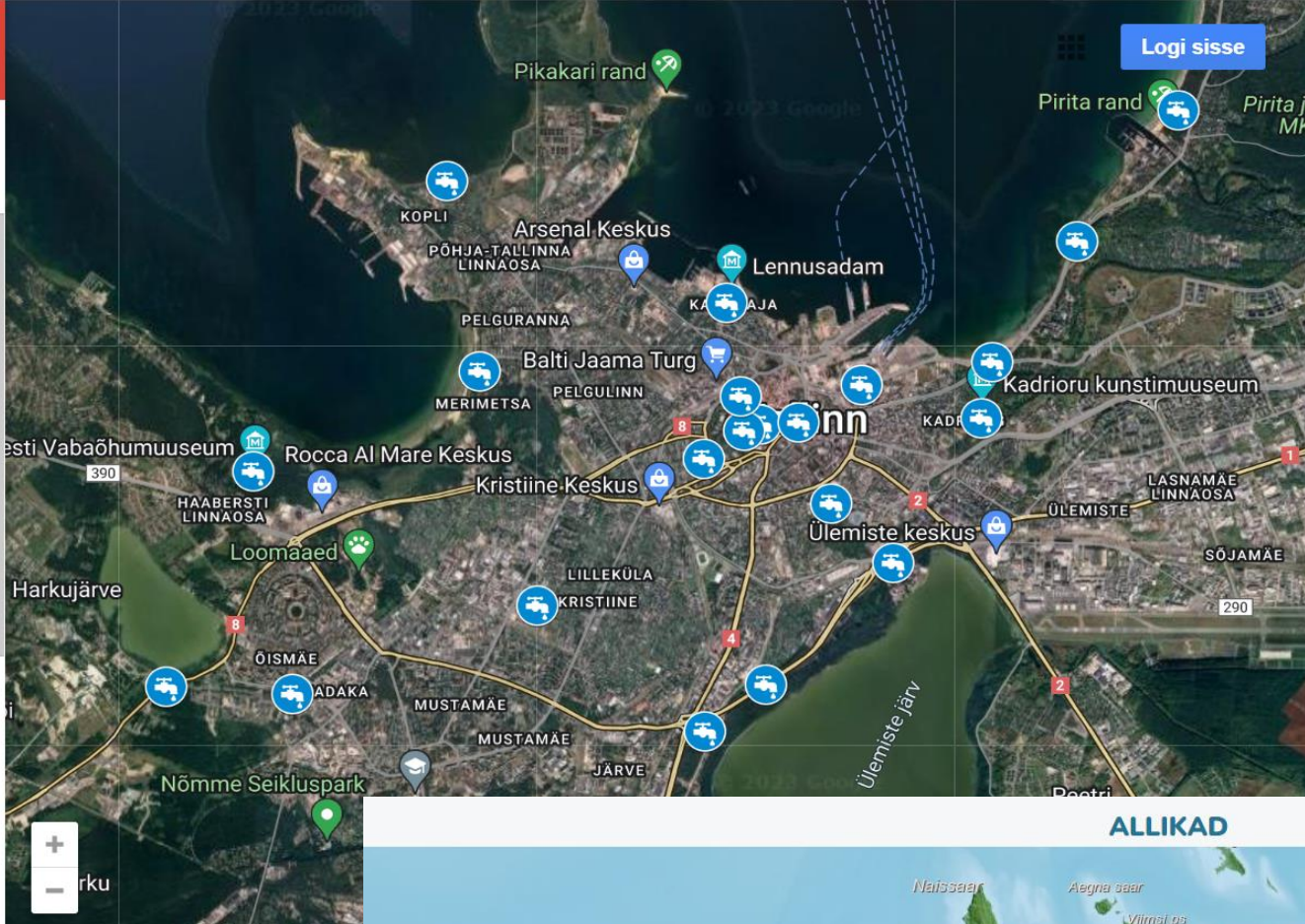
- Kasuta olemasolevat vett kokkuhoidlikult;
- enda pesemiseks kasuta **niiskeid puhastuslappe ja käte desinfitseerimisevahendit**;
- toidunõude pesemise asemel kasuta **ühekordseid nõusid**;
- Mõtle läbi **koduloomade** alternatiivne veega varustamine (vihm, sulalumi)

Veekatkestus

- 3 liitrit vett inimese kohta päevas!
- Veefiltrid (filtriga veekott, matkaja filterpudel, filterkõrs, filterkannud jne).
- Veepuhastustabletid.
- Kaaliumpermanganaat.
- Majapidamispaberi filter.
- Vihmavesi, lahtised veekogud (eelista voolava veega). Keeta 2-3 min.
- Avalikud kaevud ja kraanid.
- <https://allikad.info/> 2500 looduslikku allikat.
- Suure kortermaja torustikus on „tonn“ vett, alumistel korrustel keera kraan lahti.
- WC-poti loputuskasti vesi.

- ✓ Joogiveepunktid
- Harju tänava avalik joogiveekraan
 - Viru tänava avalik joogiveekraan
 - Taani kuninga aia avalik joogiveekraan
 - Kadrioru pargi avalik joogiveekraan
 - Järvevana tee avalik joogiveekraan
 - Kalaranna tänava avalik joogiveekraan
 - Löwenruh pargi avalik joogiveekraan
 - Sepa tänava avalik joogiveekraan
 - Hiiu Rimi avalik joogiveekraan
 - Piiri tänava avalik joogiveekraan
 - Akadeemia ja Järveotsa tee joogiveekraan
 - Stroomi rannahoone avalik joogiveekraan
 - Järvevana tee 3d avalik joogiveekraan
 - Järvevana tee 9g avalik joogiveekraan
 - Lootsi tänava avalik joogiveekraan

<https://www.allikad.info>

Tallinna Vee avalikud joogiveekraanid – Google My Maps

Kanalisatsioon

- Vajadusel kasuta **prügikotte**
- **Kuivkäimla rent**
- **Kanalisatsioon/reovesi isevoolne süsteem.**
- Pikaajaline kütte puudumine madala välistemperatuuri tingimustes võib tuua kaasa vee jäätumise süsteemides (nt. WC-pott).
- Linna avalikud tualetid ?

Kui Sul puudub küte?

- Millistest teenustest sõltub sinu kodu kütmine: kaugküte, elektri, torugaasi või vedelkütusega varustamine?
- Keskküte puhul selgita välja, kas piirkonna kaugküttesüsteem jätkab tööd elektrikatkestuse korral ja kas majasisest tsirkulatsioonpumpa on vaja elektrigeneraatoriga töös hoida?
- Kodus võiks olla vähemalt **üks elektrist sõltumatu kütteseade**, mida saab ohutult kasutada siseruumides (n: gaasikamin, puuküttega pliit või ahi jne.)
- Varu alternatiivse kütteseadme **küttematerjali** vähemalt nädalaks.

Kui Sul puudub küte?

- Kortermaja püsib kütteta mitu päeva soe.
- Alternatiivse kütteseadme (nt ahi, kamin, pliit, keris) kasuta seda ruumi ja taga soojapidavus.
- Lülita välja **hoone ventilatsioon, sule uksed, aknad ja tihenda** kohad, kust soojus võib hoonest väljuda.
- **Riietu soojalt.** Püsi pereliikmetega **ühes ruumis.**
- **Soojusta vee- ja kütetorustik riidega.** Vee- ja kütetorustikust vee välja laskmine vähendavad torude külmumisohtu / lase veel kraanist aegajalt voolata.

Kaasaskantav Akujaam

Kuumakse al. 12.77€

499,00 € -

30-päeva madalaim hind: 499,00 €

LAOS

🚚 Tarneaeg 2-10 päeva

537 Wh mahutavuse ja 700 W võimsusega BLUETTI EB55 akujaam on väike, kuid suurepärase funktsionaalsusega.

Seda saab kasutada avariitoiteallikana katastroofi ajal ja see on väga kasulik telkimisel, vaba aja veetmisel, aiatöödel ja rõdutöödel.

- 537 Wh PREEMIUM LiFePO4 AKU 2500+ elutsükliga
- Kiirlaadimisel (400 W) kulub EB55 täielikuks laadimiseks vähem kui 2 tundi
- 100 W PD USB-C toiteport

Valgusallikad

- Taskulamp (nt. magnetiga kinnitatav).
- Valgustid, mida saab akupangast või vooluvõrgust laadida.
- Matkaja pealamp.
- Päikesepaneelidega laetavad telgivalgustid.
- Vändaga laetavad lambid.
- Akuga lambipirn (6h).
- Küünlad (tikud).
- Välitingimustes tormilatern, õlilamp.

Kui pead erandkorras toitu valmistama?

- Soeta **alternatiivne seade** (grilliseade või matkapliit, mis töötab vedel- või tahkeküttega, gaasipõleti).
- Kasuta leegiga töötavat köögiseadet, näiteks priimust.
- Ära unusta **tuleohutusreegleid**.
- Kasuta toidu soojendamiseks kaminat/kerist.

Toiduained

- Pikk säilivusaeg
- Pere toiduharjumused
- Osa varudest, mis ei vaja eraldi valmistamist ja vajab vähem energiat
- Osa toidust igapäevane (tavapärane)
- Pidevalt vahetuv
- Väikelaste toiduvaru
- Lemmikloomade toiduvaru

Riigi toiduvarud: kõigi Eesti elanikele 5 päevaks!

KODUSTE VARUDE MEELESPEA

JOOGIVESI

- ☐ 3 liitrit inimese kohta ööpäevas

TOIT

Pool varudest ei tohiks vajada valmistamist

- ☐ Konservid
- ☐ Pakisupid
- ☐ Kuivikud
- ☐ Pähklid, kuivatatud puuviljad
- ☐ Küpsised, maiustued, müslibatoonid, mesi
- ☐ Vajadusel beebitoit

HÜGIEENITARBED

- ☐ Seep
- ☐ Desinfitseerimisvahend
- ☐ Tualettpaber
- ☐ Pabersalvrätid
- ☐ Niisked puhastuslapid
- ☐ Prügikotid (50L)

RAADIO

- ☐ Patareitoitel raadio ja patareid mitmeks kasutuskorraks / päikese-patarei või dünamoga raadio

SÖÖGIRIISTAD

- ☐ Ühekordsed nõud
- ☐ Konserviajava

VALGUSALLIKAD

- ☐ Taskulamp ja varupatareid
- ☐ Päikese-patarei või dünamoga töötav taskulamp
- ☐ Patareitoitel lamp või latern ja varupatareid / petrooleumilamp koos lambiõliga
- ☐ Tormilatern
- ☐ Küünlad
- ☐ Tikud

RAVIMID

- ☐ Retseptiravimid
- ☐ Valuvaigistid
- ☐ Palaviku alandajad
- ☐ Allergiavastased ravimid
- ☐ Seedehäirete ravimid
- ☐ Põletusvastane vahend
- ☐ Külmetusvastased ravimid

ESMAABI VAHENDID

- ☐ Esmaabivahendite komplekt

TÖÖRIISTAD

- ☐ Nuga
- ☐ Käärid
- ☐ Kleeplint
- ☐ Kile

Vaata lisainfot:
tallinn/kriisiennetus.ee

AKUPANK

- ☐ Laetud akupank mobiilseadmete laadimiseks

KÜTTEMATERJAL

- ☐ Küttepuid
- ☐ Vedelkütus (näiteks generaatorile)
- ☐ Gaas

MUU VAJALIK

- ☐ Sularaha pere vajaduste katmiseks ühe nädala jooksul
- ☐ Mask hingamisteede kaitseks (näiteks tolmumask)
- ☐ Tulekustuti ja -tekk
- ☐ Autokütus
- ☐ Vajadusel lemmiklooma toit

OLULISED TELEFONINUMBRID

Hädaabinumber	112
Perearsti nõuandetelefon	1220
Keskkonnainspektiooni valvetelefon	1313
Elektrilevi rikketelefon	1343
Riigiinfo telefon	1247
Maanteeinfo	1510
Päästefonelefon	1524
Politsei infonumber	612 3000
Ilmajaama valvesünoptik	900 10 32

Tallinna
Munitsipaalpolitsei Amet

Ole valmis nädal
aega iseseisvalt
toime tulema!

Autonoomse elektritoitega tanklad

<https://www.espa.ee/et/autonoomse-elektritoitega-tanklad>

- Auto kütusepaak olgu pigem pooltäis kui pooltühi.
- Sularaha kütuse eest tasumiseks andmesidekatkestuse korral.
- Eestil on olemas 90 päeva tarbimisvajaduse katmiseks.
- Vedelkütusevaru hoitakse nii Eestis kui Soomes ja Rootsis ja varud on keskuse omad.
- Operatiivteenistuste prioriteetsus.
- Osa vajalikest vahenditest hoia näiteks autos (teedeatlas, lumelabidas, soe tekk, telefonilaadija)

Circle tankla Kätusepapi 37

Kui info ja sidevahendid enam ei tööta?

- Soeta endale patareide, dünamo või päikesepatareidega töötav **raadio**. Kriisiinfot saad kuulata ka **autoraadiost**.
- Soeta **akupank** ja hoia see alati laetuna.
- Säästa mobiiltelefoni ja nutiseadmete akut.
- Kirjuta kindlasse kohta üles olulisemad **telefoninumbrid**

Kui pead 7 päeva iseseisvalt hakkama saama – kodune varu?

- Mõtle läbi, milliseid vahendeid ja varusid vajab Sinu pere, et nädal iseseisvalt hakkama saada?
- Mõtle, kus ja kuidas saad **hoida varusid**?
- Veendu, et Sul on kodus oma **perele joogivett, ravimeid ja toitu vähemalt 7 päevaks**.
- **Vahendid**, mis on mõeldud üksnes kriisijuhtumiks, on soovitatav pakkida eraldi kotti.
- Ära unusta varusid **regulaarselt uuendada**.

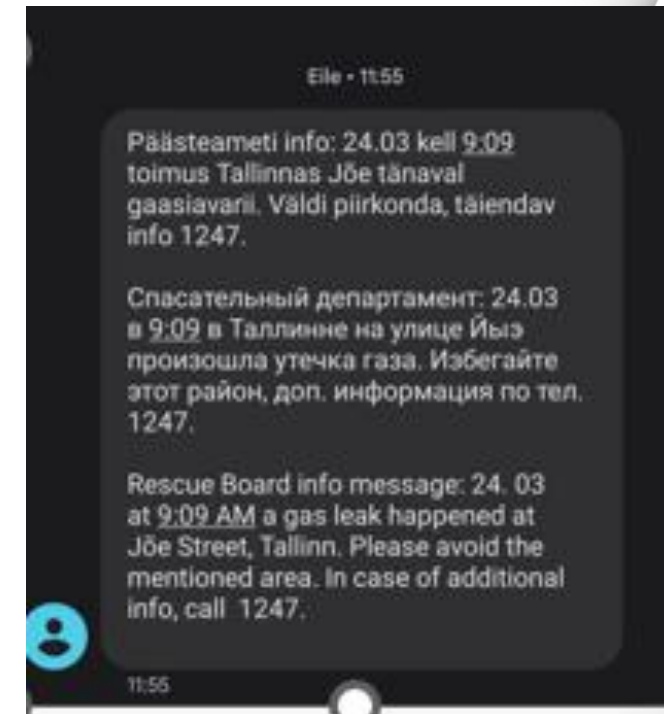
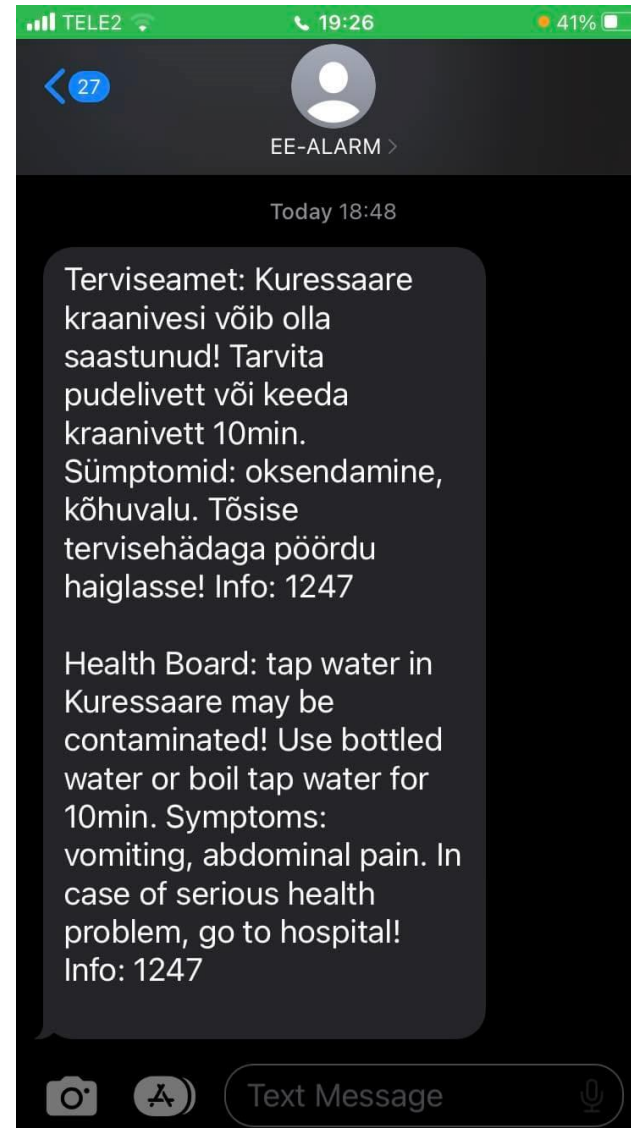
**Kuidas saad
teada, et
tegemist on
ohuga?**

Ohuteavituseks kasutatakse:

- **Meediat**, sh võrgu- ja sotsiaalmeediat; Hangi infot **ametlikest kanalitest** (rahvusring-häälingu kanalid err.ee, Vikerraadio, Raadio 4, ETV ja ETV+).
- Kemikaaliohuga ettevõtetes **hoiatussireene**;
- Mobiiltelefoni **sõnumeid** ja telefoni-kõnesid;
- **Valjuhääldi** ja **ukselt uksele teavitust**
- Võta ohuteavitusi tõsiselt ja järgi juhiseid!

Ohuteavitus – EE- ALARM

- Kindlaksmääratud maa-alal asuvale mobiiltelefoniteenuse kliendile ja rändlusteenuse kasutajale saadetak juhised ohutuks tegutsemiseks.
- Sõnumi sisu 160 tähemärki.
- Ohuteavitus, käitumisjuhised, viide lisainfo kanalile, ohu lõpu teavitus.
- Sõnumi sisu koostab hädaolukorda lahendav asutus.

Ohuteavitus – SIREENID

2025 aasta

- 22 asulas
- Elanike teadlikkuse tõstmine

Edasi

sireenid asulatesse,
kus on $>500 \text{ in/km}^2$

Sireenid

- ✓ Sõjalised ohud + hädaolukorrad (juhtivasutus käivitab).
- ✓ Edastab heli (tõusev-langev) ja sõnalist teksti (käitumisjuhised)
- ✓ Moodne digitaalne süsteem.
- ✓ Koolitused, teavitused, regulaarne testimine (tekib intervall+rutiin)
- ✓ Sireeni käivitumisel aktiveeruvad ka teised teavitused (EE-ALARM, ERR, sotsiaalmeeia, jne)

OLE VALMIS kriisiäpp – ellujäämistarkus telefonis

- Käitumisjuhised kriiside ja õnnetuste korral
 - Kasulikud numbrid
 - Koduste varude taseme hindamine
 - Küberhügieen ja infosõda
 - Esmaabi
 - Üleelamine
 - Elutähtsate teenuste katkemine
 - Vaimne tervis
 - Avalikud varjumiskohad
 - Sõjalise konflikti korral käitumine
 - Evakuatsioon
 - ...
- NB! Rakendust saab kasutada ilma võrguühendusega

Varjumine siseruumidesse

Siseruumi tuleb varjuda, kui:

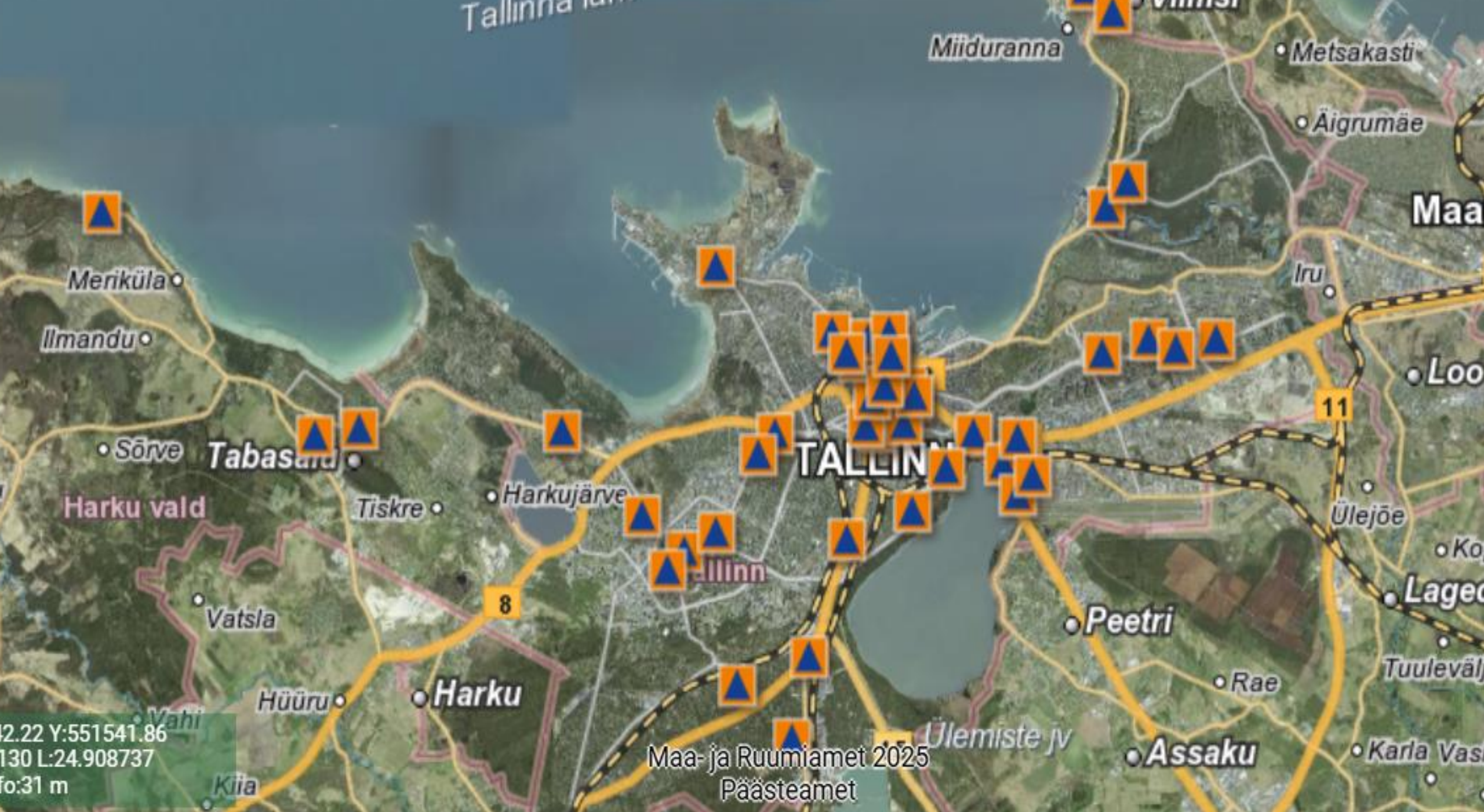
- Sündmus on **ootamatu ning ohtlikust väliskeskkonnast** on vaja kohe pääseda;
- **Oht** on vähene või sündmus lühiajaline;
- **Evakuatsioon** on ohtlik;
- **Ohuala** on suur ning evakueerimiseks ei ole sobivat kohta.

Sobib ruum, kus **pole aknaid** ja on võimalikult vähe tihendamist vajavaid avasid.

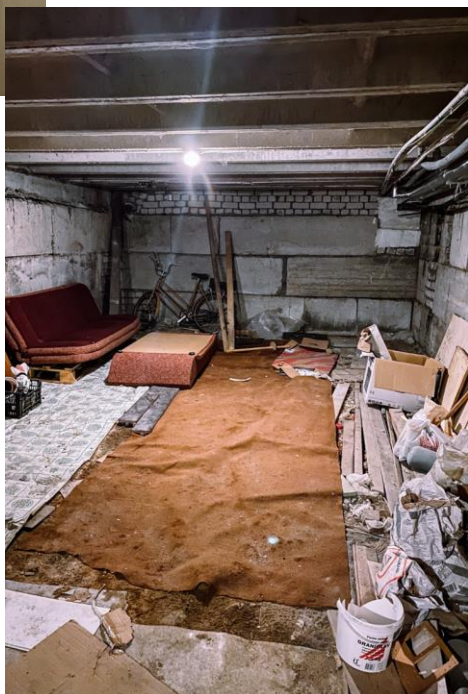
Tihenda avad kleeplindi, kile, riidega. liivakottidega.

Lülita välja kõik välisõhku tarbivad süsteemid.

Hoia läheduses patareiraadio ja mobiiltelefon, laadija.

Varjumine

- Varju oma kodus.
- Avalik varjumiskoht on linnaruumis viibijatele.
- Min. 0,75m² põrandapinda = 1 inimene.
- Tehke kelder korda ja vabane üleliigsetest asjadest (värvid, lahustid, vanad rehvid).
- Vajalikud varud võtab iga inimene ise kaasa.
- Kui keldrit pole, siis varjuge hoones (akendeta, väike ruum jne).
- Varjumiskoha akende kaitsmine (liiv kotti või padjapüüri, ehitusblokid, 5L kanistrid veega, jne).

21.02.2022

KRIMI

21.02.2022, 12:48

Päästeamet tegeleb Kakumäe pankrannikult leitud lennukipommi hävitamisega, 16 majapidamist peavad evakueeruma (70)

Karoliina Hussar
reporter-toimetaja

Kakumäe ohuala

FOTO: PÄÄSTEAMET

Evakuatsioon

- Evakuatsioon on elanikkonna ajutine ümberpaigutamine ohustatud alalt ohutusse asukohta.
- Riiklik evakuatsiooniplaan valmib 2022.
- KOV evakuatsioonikohti on praegu 4,5% Eesti elanikele.
- Evakuatsioonikohad on kasutatavad ka sõjalise ohu korral.
- Eneseevakuatsioon vs läbiviidud evakuatsioon.
- NB! Mõtle läbi, kas sul on endal varukoht, kuhu minna?

Evakueerumisel:

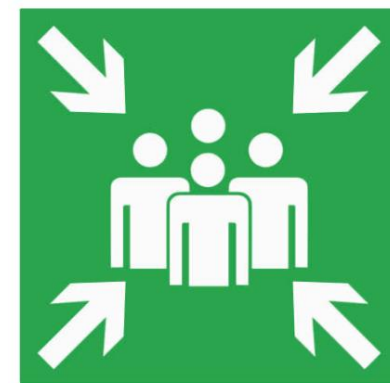
- Järgi ametkondade ja KOV juhiseid, kuula uudiseid.
- Kui vajad evakueerumisel abi, anna sellest evakuatsiooni läbiviijatele teada.
- Kodust lahkumisel lülita välja elekter, sulge aknad ja lukusta ukse, informeeri naabreid, aita abivajajaid.
- Mõtle ka lemmikloomade peale!
- Ära mine koju tagasi enne, kui saad ametliku kinnituse, et see on turvaline.

Ulatusliku evakuatsiooni korraldamine

- Ulatuslikku evakuatsiooni korraldab Politsei- ja Piirivalveamet või Päästeamet.
- Kohaliku omavalitsuse üksus aitab kaasa isikute evakueerimisele ning evakueeritute majutamisele ja toitlustamisele.

Evakuatsioon

- Koosta hädavajalike asjade nimekiri ja paki evakuatsioonikott ning järgi ametkondade juhiseid!
- Võimalusel lahku ohtlikust kohast ja **peatu lähedaste juures!**
- Võta kaasa:
 - ID-kaart, pangakaart, sularaha, mobiiltelefon, laadija
 - Laste dokumendid, toit, hügieenitarbed, lisariided
 - Magamiskott ja toit vähemalt 3 päevaks

MINIMUM

- Toiduvaru
- Joogivesi
- Esmaabivahendid
- Hügieenivahendid
- Taskulamp
- Varupatareid
- Päikesepaneeliga akupank
- Kaasaskantav raadio
- Magamiskott
- Dokumendid
- Sularaha
- Taskunuga
- Tikud
- Sööginõud
- Multitööriist
- Märkmik

EDASIJÕUDNUD

- Kaart
- Kompass
- Veefilter
- Kúpsetuskomplekt
- Mineraalvesi
- Telkmantel
- Termos
- Helkurvest
- Soojuspeegeldav kile
- Lebomatt
- Vihmariided
- Tööriistad
- Kirves
- Saag
- Tulepulk
- Traat
- Teip

Kokkuvõte

MEIE PERE KRIISIPLAAN

- **Millised kriisiolukorrad võivad Sind ohustada** ning milline on nende mõju pere igapäevaelule?
- Millised teenused võivad kodus katkeda? Millised on **alternatiivsed lahendused**?
- Mõtle läbi, milliseid **vahendeid ja varusid** vajab Sinu pere, et nädal iseseisvalt hakkama saada?
- **Rääkige kodus läbi**, kuidas erinevate ohtude korral käituda ja omavahel **infot jagada**.
- **Võta ohuteavitusi tõsiselt!**
- Veendu, et kodus on olemas vajalikud **varud, joogivesi ja vahendid** hakkama saamiseks.
- Mõtle, kuidas **varusid hoida ja uuendada**.
- Tee kriisideks valmistumisel **koostööd naabrite ja kogukonnaga. Ära ennast ohtu sea....**

Arenguplaan 2025

20.02. – sissejuhatav koolitus uutele kriisimurdjatele + valmisoleku küsitlus

13.03 – staabitöö ja raadioside - Mupo

Aprill - vaimse tervise esmaabi – Zoom (3., 4. ja 11.04; 16.,17. ja 24.04; 21.,22 ja 29.04; 24.,25, ja 30.04)

29.05 rannikureostuse ja linnas hakkama saamise koolitus koostöös Kopli päästekomando ja Naiskodukaitsega - Kopli Päästekomando

05.06. ja 12.06 – esmaabi koolitus koostöös Tallinna Kiirabiga

11.09 – evakuatsioonikoha avamise õppus/koolitus uutele kriisimurdjatele Sisekaitseakadeemias

06.11 või 13.11 – enesekaitse Mupo

November - DELA õppus

05.12. – kriisimurdjate aasta kokkuvõttev üritus

Täna!

tallinn.ee/kriisiennetus

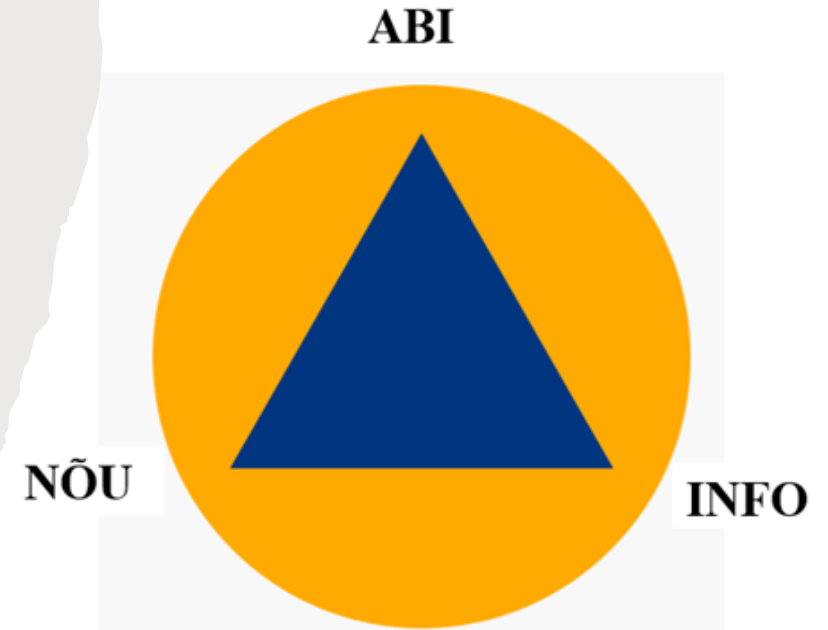

INFO · ABI
KERKSUSKESKUS

Kerksuskeskus

- keskused, kust inimesed hädaolukorras abi saavad (inimese esmavajaduste tagamine).
- ligipääsetavad hooned, kus inimesed on harjunud käima.
- KERKSUSKESKUS on välistest teenusepakkujatest (elekter, küte jne) sõltumatu hoone, mille katkematult ning jätkusuutlik toimimine on tagatud lokaalsete süsteemide kaudu ning loodud on võimalused inimestele abi, nõu ja info andmiseks, varjumiseks ning ajutiseks ümberasumiseks hädaolukordades ja riigi julgeolekut või põhiseaduslikku korda ähvardavate ohtude korral.

KERKSUSKESKUSES SAAB ELANIK:

- Infot kriisi kohta (varjumine, evakuatsioon, käitumisjuhised, jm).
- Joogivett või teavet, kust on võimalik saada joogivett.
- Telefoni laadida või teavet, kus on võimalik telefoni laadida.

KERKSUSKESKUSES PAKUTAVAD LISATEENUSED:

- Tualettruum.
- Toit ja joogivesi.
- Esmaabivahendid.
- Wifi olemasolu.
- Raadio/televiisor, mille kaudu ametlike uudiste ja teadaannetega kursis olla.
- Lastenurk, kus laps saab aega veeta, kuni lapsevanem endale vajaliku info kätte saab.
- Psühhosotsiaalne kriisiabi.
- Puhkenurk/ala, kus inimene saab istuda või puhata.

Ülesanne 1

Mis ohuga on tegu?

Kuidas käituda sellises ohuolukorras?

Äkkrünnak

- Kui leiad peidupaiga ruumis, lukusta uks ja liiguta ruumis asuv sisustus ukse ette.
- Kustuta ruumis kõik tuled ning hoia eemale udest ja akendest.
- Peidupaika jõudes seadista mobiiltelefon hääletuks ja lülita välja ka vibreerimisfunktsioon.
- Ära paljasta oma asukohta ning ära välju enne, kui oht on möödas ja oled saanud politseilt vastavad juhised.
- Kui oled vahetust ohust eemal, helista hädaabinumbrile 112 ning teavita toimunust ja oma asukohast.
- Hoiata teisi inimesi ohtlikku piirkonda liikumise eest.
- Avalikus ruumis väldi terroriohu hoiatuse korral rahvarohkeid kohti.

Täna!

tallinn.ee/kriisiennetus

Tallinn

